

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

7. szám

Kiadó és lejtulajdonos:

A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:

Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:

A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő. egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Uj kávéházak

Csodálatos jelenség, akkor, amikor a kávéipar talán a legválságosabb óráit éli, amikor a meglévő kávéházak a legsúlyosabb megélhetési gondokkal küzdenek, egyre-másra nyílnak meg az új kávéházak, amelyek az újdonság varázsától támogatva, versenyt támasztanak a meglévő és küzdő üzleteknek és ezeknek vendégeit igyekeznek magukhoz vonzani.

De minden esoda csak három napig tart, az újdonság varázsa hamar csoszik. A vendégek nagy része visszatér törzskávéházába és megkezdődik a fokozott küzdelem a megfogyott vendéért.

Érdekes, hogy míg más vállalkozásokra alig akad vállalkozó, kávéháza mindig akad némi pénz és főként hitel. — A berendező cégek munka hiányában még mindig hajlandók a kockázatra, annak a népszerű dalnak a refrénjét idézve, hogy látha az „egyiknek sikerül” — látha.

Hogy azután a remények hogyan válnak be, azt megmutatja a jövő!

A kávéházalapításoknál aztán nem korlát sem a helyiség meg nem felelő volta, sem a képesítés kötelezettsége, a törvényes hézagain keresztül, strommannok foglalkoztatásával megszerzik a szükséges jogosítványokat és megkezdődik az iparüzés.

Bár elvileg a szabadipar álláspontján állunk és ez álláspontunkból kifolyólag a szabad versenyt tartjuk helyesnek és szükségesnek, a mai abnormis és minden eddig érvényes gazdasági törvényt felborító viszonyok közepette, kénytelenek vagyunk álláspontunkat egyelőre revízió alá venni.

Mert kétségtelen, hogy ma elsősorban azokat kell megvédenünk, akik az iparban egy-egy életet töltöttek el, akiknek ez a választott pályájuk és kenyerük és akik nehéz esztendőik szenvedései árán jogot szereztek arra, hogy ez az ipar legalább szerény megélhetést biztosítson nekik. Már pedig ezek a nyakló nélküli — sokszor a szakmát nem is ismerők — alkalmi vállalkozásai csak arra jők, hogy a meglévő helyzetet rosszabbítsák, anélkül, hogy saját reális existenciájukat megalapítani tudták volna.

Az egyes — akár új, akár régi — vállalkozások válsága nem emeli az ipar általános megítélését és annyira diszkreditálja az iparról táplált általános véleményt, hogy ezt megérik azok az iparúzóik is, akiket maga az új alapítás közvetlenül nem is érint.

A kérdés oly súlyos, hogy e felett nem lehet egyszerűen napirendre térni, de gondolkodni kell azokon a módokon, hogy és miként lehetne ezen az áldatlan helyzeten segíteni.

Ha a külföldi példákat tekintjük, azt látjuk, hogy a legliberálisabb közigazgatási rendelkezésekkel dolgozó államokban már régebben, a kedvezőtlen helyzet hatása alatt korlátozó intézkedések vannak életben. Így Németországban a legutóbbi időkben olyértelmű rendelkezés adatott ki, hogy újabb italmérségi engedélyek öt évig nem adhatók ki.

Csehországban a vendégipari engedélyek a lakosság számához arányítva, csak a közszükségletnek megfelelő számban adhatók ki.

Ausztriában pedig válságos numerus clausus áll fenn, új engedélyeket elvileg nem adnak ki, a meglévő engedélyek átruházása és áthelyezése azonban meg van engedve.

Ily számszerű korlátozásokra az 1922. évi XII. teikk. 38. §-a is módot ad, amennyiben

megengedi, hogy „az 1922:XII. tc. 14. § 1. pontjában felsorolt (fogadó, vendéglő és kávéházi) iparok gyakorlására kiadható iparengedélyek számát a szabályrendeletben előre meg lehet állapítani, vagy a szám megállapítása nélkül az iparengedély kiadását attól a feltételtől lehet függővé tenni, hogy az illető kerületben, ahol az iparengedélyt kérő iparát gyakorolni szándékozik, fennforog-e szükség-e annak, hogy azokon kívül, akik a kérdéses ipart ottan gyakorolják, arra mások is iparengedélyt nyerjenek.

Ha a szabályrendelet a kiadható iparengedélyek számát nem állapítja meg, az iparengedély kiadására illetékes hatóság minden esetben az illető érdekképviseletet meghallgatása után határoz az iparengedély kiadásának kérdésében.

Ezek szerint fennálló törvényeink keretében is van mód arra, hogy az új üzletek minden megmondolás nélkül nyitása, a könnyelmű alapítások megelőzően korlátozotassanak.

De ez az intézkedés magában véve nem lehet elégséges az ipar megvédésére. Szigorúan meg kell vizsgálni azokat a jogosítványokat, amelyek más rokon vagy hasonló iparágak gyakorolnak, amelyeknek sokszor illegitim versenyt kartársaink súlyosan érzik.

Ilyenek a kávémérések zárása és nyitása, a kifőzők versenye és az annyszor felpanaszolt tejfők ügye.

Természetesen ezek csak vázlatosan odavetett gondolatok, amelyek kidolgozása és érvényesítése a jövő napok feladata.

Meg vagyunk győződve arról, hogy az illetékes hatóságok is be fogják látni kérelmünk indokolt voltát és legalább ennyit meg fognak tenni a tisztas multú kávéipar megmentése érdekében.

Mészáros Győző.

Előjárósági ülés

— 1932 március 31. —

A március havi előjárósági ülésen az előjáróság tagjai csak kis számban jelentek meg. Sajnos, hogy az előjáróság tagjai a mai nehéz viszonyok mellett az ipartestület ügyei iránt ily kevés érdeklődést tanúsítanak. A napirenden kevés számú, de fontos és aktuális tárgyak voltak, melyek megbeszélése belenyúlt az esti órákba.

Az ülésen részt vettek: Mészáros Győző elnök, Dr. Hügel Jenő iparhatósági biztos, Gál Arnold, Szabó Sámuel alelnökök, Dr. Strausz Vilmos ellenőr, Bodó Adolf th. tag, Gerő Áron, Horti Károly, Katona István, Klauber József, Lissauer Gyula, Neufeld Károly, Otto Dezső, Bauer György előjárósági tagok, Dr. Havas Nándor főtitkár.

Mészáros Győző elnök pontban 5 órakor nyitotta meg az előjárósági ülést. A megjelentek üdvözlése után a jegyzőkönyv hitelesítésére Horti Károly és Bauer György előjárósági tagokat kérte fel.

Az 1932 február 26-án, illetve március 2-án tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve felolvasottnak tekintett és jóváhagyottnak.

Főtitkár bejelenti, hogy üzletüket megszüntették és kiléptek: Pelczmann Ferenc, Läng Ábrahám, — Gerő, Konti és Freivirih (cégváltozás), új tagokként felvételre jelentkeztek: Ottó Dezső (Stambul Kv), Weinberger Miksáné (Thalia Kv), Fővárosi Kávéház és Vendéglő Rt. (Elysee Kv).

A bejelentések tudomásul vétettek.

Elnök bejelenti, hogy értesülést kapott arra nézve, hogy a székesfőváros polgármestere elrendelte, hogy a járdafoglalási engedélyek kiadásánál ismét szigorúan alkalmazzák azokat a korlátozásokat, amelyeket a közmunkatanács a közlekedési kódex életbeléptetésével kapcsolatosan elrendelt. Tekintettel a válságos gazdasági viszonyokra, a forgalom apadására ebben az intézkedésben az ipar felesleges zaklatását látja. Felhatalmazást kér, hogy a testület nevében küldöttséget vezessen a székesfőváros polgármesteréhez, mely alkalommal ez intézkedések felfüggesztését kívánja kérni.

Lissauer Gyula, Bauer György, Dr. Strausz Vilmos hozzászólásai után az előjáróság elnököt felkéri, hogy a javasolt értelemben sürgősen küldöttséggel járuljon a polgármester úr elé.

Elnök napirenden kívül felemlíti, hogy a legutóbbi időben egymás után nyílnak üzletek anélkül, hogy megnyitásáról az ipartestület értesítést kapna vagy pedig az illető iparúzó jelentkezze. Előfordulnak oly esetek, hogy a képesítés kijátszása céljából a törvényes feltételek mellőzésével gyáryszerű iparüzésre kérnek engedélyt, annak ellenére, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr ép a legutóbb kiadott rendeletben szabályozta a gyáryszerű iparüzés feltételeit. Egy ily konkrét ügyben előterjesztéssel fordult az illetékes kerületi előjárósághoz. Felhívására főtitkár felolvassa az előterjesztést.

Majd rámutat arra, hogy az ipartestület mindenkor éber figyelemmel kíséri az aktuális kérdéseket, mert a közérdek is megkívánja, hogy a kávéházak mértéktelen szaporodásának gátja vetessék.

Bauer György, Katona István, Dr. Strausz Vilmos hozzászólásai után

Lissauer Gyula rendkívüli közgyűlést kívánna összehívni, ahol hangot kell adni az ipar panaszaiknak azon szabálytalanságok miatt, mely az iparengedélyek kiadása körül tapasztalható. Sérelemes, hogy az engedélyek kiadása körül a testület véleményét nem veszik figyelembe. Szóvá teszi a kávémérések korai üzletnyitását.

Elnök megérti Lissauer felszólalását, de nem látja szükségesnek a közgyűlés összehívását. A kávémérések és kifőzések illegitim versenye ügyében már hónapok előtt kérte az egyes esetek bejelentését, azonban eredmény nélkül. Hajlandó minden esetet a hatóságok tudomására hozni. Majd utal arra, hogy a régi gyakorló kávéások szigorúan betartják a törvényes rendelkezéseket, míg az újonnan alakult vállalatok tulajdonosai azt csinálják, amit akarnak. Olyan intézkedéseket kell foganatosítani, hogy kétség esetén az ipartestület is meghallgattassék.

Bodó Adolf a képesítés fontosságára hivatkozik.

Lissauer Gyula köszönetet mond az elnöknek, hogy a kávémérések illegitim versenye ügyében a VIII. kerületi előjáróságnál eredményesen eljár. Sajnos a bíróságok nagyon kiesinyek és nincs elrettentő hatásuk.

Elnök, a tisztas ipar nevében mindent el kell követnünk, hogy eredményt érjünk el. Tartozunk ezzel nemcsak a jelennek, de iparunk múltjának is. Sajnálattal említi, hogy újabban olyan alakulatokról is szerezünk tudomást, amelyeknek létalpját a szállítók hitelnnyújtása adta meg. Ezeket az eseteket meg kell jegyeznünk.

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

Főtűkár reámutat arra, hogy a képesítési és iparengedély körüli panaszok orvoslása nem gátolja meg az új engedélyek kiadását és új kávéházak nyitását. Kétségtelen, hogy a mai viszonyok mellett kívánatos lenne, ha a kávéházi engedélyek száma korlátozottnék. Ez a numerus clausus bevezetését jelentené. Ennek az a gyakorlati értéke lenne, hogy a meglévő kávéházaknak értéket ad és azok hiteltel is erősíti. Kérni kellene, hogy a legközelebbi 5 vagy 10 éven belül újabb engedély ne adassék vagy csak a legkivételesebb esetekben.

Elnök a végkonkluziótól nem riadna vissza, mint ahogy erre Berlinben is precedens van, hogy öt évig újabb engedélyeket nem adnak ki. Felkéri főtűkár, hogy foglalkozzék a felvetett eszmével, dolgozza ki és az előterjesztést hajlandó nagyobb küldöttséggel a kereskedelmi miniszter új elé terjesztetni.

Lissauer Gyula újabb felszólalása után elnök a vitát berekeszti és közli, hogy a felszólalások értelmében fog eljárni.

Elnök fájdalommal jelenti, hogy iparunk érdemes barátja, a sütőipartestületnek negyedszázadon át volt kiváló elnöke: *Deutsch Mór* váratlanul elhunyt. Iparunk harcaiban sokszor voltak egy vonalban, elhunyt fájdalommal gyászoljuk. A gyászoló családnak és a sütőipartestülethez intézett levelekben fejeztük ki részvétünket.

Ugyancsak sajnálattal közli, hogy *Deutsch Lajos*, a Székesfehérvári Elektromos Művek vezérigazgatója elhunyt. *Deutsch Lajos* személyében iparunk igaz jóakaróját és érdekeink méltánylóját veszítettük el. Részvétünket az elektromos művek igazgatóságához intézett levelekben adunk kifejezést.

A bejelentéseket az előjáróság öszinte részvételének kifejezése mellett vette tudomásul.

Főtűkár felolvassa Rónai Miklós előjárósági tag levelét, melyben lemondását visszavonja. A bejelentést az előjáróság megleléssel vette tudomásul.

Elnök bejelenti, hogy a *Piatnik Nándor és Fiai* cég az ipartestület közhasznú céljai javára 300 pengőt adományozott. A nemeslelkű adományért az előjáróság köszönetét fejezte ki.

A napilapok tesztületének átirata, melyben a testület új titkárát, Bródy Zsigmond urat mutatja be és a napilapok lebélyegzésének ellenőrzését kéri, felolvastatván az összes kartársak figyelmébe ajánlatot.

Elnök felolvastatja az *Irók Gazdasági Egyesülete* elnökségének átiratát, melyben szükkülő tagjai részére menzaja felállítását, reggeli és uzsonnakávé díjmentes kiutalását kéri. Elnök a kérést oly méltányosnak tartja, hogy az elől kitermi nem lehet. Bár mi is nehéz viszonyok között vagyunk, a magyar írók támogatása elől elzárkózunk nem lehet. Felkéri az előjáróság tagjait, hogy saját részükről is ajánljanak fel ily támogatást.

Gál Arnold felszólalása után az előjáróság tagjai a körözött íven adományait bejelentették és felkéri a testület tagjait, hogy e mozgalomhoz csatlakozzanak.

Főtűkár bemutatja a kávéházi tekeasztalok felállítására tárgyában a székesfehérvári polgármesteréhez intézett jelentést, melyet az előjáróság jóváhagyással vesz tudomásul.

Elnök jelenti, hogy a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a kávéházi alkalmazottak szabadnapja, munkaidéje és a munkaközvetítés rendezése tárgyában véleményes jelentést kér.

Felhívására főtűkár felolvasta a részletes előterjesztést, melyhez az előjáróság észrevétel nélküli hozzájárult.

Elnök még megemlítette, hogy az előterjesztést az összes kereskedelmi és iparkamaráknak megküldötte.

A járdafoglalási díjak mérséklése tárgyában beadott előterjesztésre arról értesültünk, hogy a díjak felemelését célzó indítványok ellenére a múlt évi díjak maradnak érvényben.

Lissauer Gyula kéri, hogy a részletfizetési kedvezmény a 200 P-nél kisebb díjakra is terjesztessék ki.

Elnök kijelenti, hogy ez ügyben el fog járni.

Lissauer Gyula ezután az adóhátralékok és adóhátralékosok ügyét teszi szóvá és olyértelmű kérelem előterjesztését indítványozza, hogy azoknak a hátralékosoknak, akik folyó adójukat pontosan fizetik, hátralékuk törlesztésére hosszabb határidő adassék.

Elnök a felszólalásban foglaltakat megszívlelendően tartja, azonban véleménye szerint csak egyenkénti kérelmekre ad a pénzügyigazgatóság halasztást. A helyzet különben az, hogy a pénzügyi hatóságok gyakorlata szerint a befizetett összegeket a hátraléokra és kamatra számoljuk el.

Lissauer, Gál felszólalása után

Elnök kijelenti, hogy az összes adófelügyelőségekhez beadvánnyal fordul, hogy tekintettel a kávésipar válságára, az egyenkénti előterjesztendő kérelmekre adjanak halasztást.

A személyzeti kereseti adó illetményjegyzékek kiállítása tárgyában kiadott pénzügyigaz-

gatósági leirat ismerttetve, tudomásul vétetett.

Főtűkár felolvasta a kereskedelmi és iparkamara átiratát, melyben arról értesít, hogy a kereskedelemügyi miniszter — az autonómiák által felszámított városi illetékek szedését — mint jogosulatlant megszüntette.

A jelentés tudomásul vétetett.

Az ipartestületi munkaközvetítő február havi munkásságáról szóló jelentés felolvastatván, irattárba tételetett.

Napirend után.

Dr. Strauss Vilmos közli, hogy a legközelebbi napokban a házber ügyben monstre-nagygyűlés lesz, melyen ipartestületünk képviseltetése kívánatos lenne.

Elnök kijelenti, hogy meghívás esetén gondoskodni fog megfelelő képviseléről.

A napirend ezzel véget ért és elnök az előjáróság ülését berekeszti.

SZAKKÉRDÉSEK ROVATVEZETŐ KATONA ISTVÁN

Ezüsttárgyaink tisztítása

A kávéházi és vendéglői iparoknál már fejlődésük első pillanatában nem kis gondot okozott az ezüsttárgyak tisztításának kérdése. Uzemünk, hogy a felszólalás nyívóját emeljük, mind erősebben rendezkedtek be az ezüsttárgyakkal való kiszolgálásra, amely tendencia a mai napig is nemhogy alábbhagyott, de még csak fokozódott. Ma már első, sőt mondhatni másodrangú üzem sem képzelhető el nagyszámú ezüsttárgy nélkül, amivel a vacsora, ezüstkanál, amivel a tea, csokoládé, fagyalt és egyéb cikkeket, ezüst platók, melyeken a hideg sülték, imbiszek, sőt dessert, sajtekek felszolgálása történik.

A régi jó, sokszor visszacsírt, de azért természetesen technikai szempontból messze a ma-tól elmaradt békevilágban ezeknek az ezüsttárgyaknak tisztítása mondhatni kizárólag kréttal történt. A takarékos kávé vagy vendéglős megőrizte az üzemének használatából kikerülő kréttamaradványokat, azt felhígították vízzel vagy jobb esetben denaturált szesz-szel és már készén is állott a tisztítás.

Az idők haladása következtében élelmes gyárosok felfigyeltek erre az új és nagyon megduzzadt szükségletre és egymásután jelentek meg a piacon a fenti célt szolgáló és jobbra ebből kiinduló tisztítóporkokkal, tisztító folyadékaikkal.

Fejlődés ezután mondhatni évtizedekig nem történt. A tisztítószer használatára széles körben terjedt el, a gyárosok takarosan tollasodtak, az utcákon pedig hatalmas plakátok hirdették, hogy „X. Y. tisztítószer a legjobb a világon!”

Mi pedig ezt egyszerűen tudomásul vettük, ezer gondunk közepe nem tudtuk azzal behatóbban foglalkozni, amit pedig előbb-utóbb mindannyian észlelni kezdtünk. Láttuk ugyanis, hogy ezüsttárgyaink mattokká válnak, hogy a széleken leülepedik rajtuk egy iszapos lerakódás, aminek eltávolítása csak hosszas munka után sikerül, akkor is, csak ha kezdetleges időktől fogva gondot fordítottunk rá. Észrevettük, hogy az ezüst kopni kezd a tárgyakról, kívül is, de különösen belül, ott, ahol a forró kávéval vagy étellel kerül közvetlenül érintkezésbe. — Feketés eszéünk, csokoládé kannáink, de sülttáink belsején is nagy fekete foltok keletkeztek, melyeket eltávolítani már a nehéz hozzáférhetőség folytán is, alig lehetett és ami mindennek volt mondható, csak éppen gusztsosnak nem.

Felmerült tehát a kívánság egy olyan szer után, amely egyrészt ne támadja meg az ezüst állagát, másrészt pedig külső dörzsölés, kengetés nélkül szedje le ezen foltokat ezüsttárgyaink belsejébe és külső faláról.

Mint értesülök, ez a kívánság teljesülése is ment, mert egy külföldi találmánya néhány elsőrangú szállodánkban, éttermünkben és kávéházunkban sikerrel állotta ki a próbát. Egy úgynevezett „Hygo” készülék segítségével, minden gépi berendezés nélkül lehetővé vált olyan fürdőbe helyezni az ezüsttárgyakat, mely fürdő után, percek alatt eltávolítható minden leülepedés, anélkül, hogy az ezüst állagát karcolná, koptatná vagy bármiképpen is sértené. Az eddigi tapasztalatok szerint nemhogy nem támadja azt meg, hanem regeneráló hatást is gyakorol rá. Az eljárást „manolirozás”-nak nevezik és ha a külföldi szakvélemények, valamint az eddigi helybeli tapasztalatok továbbra is sikert mutatnak fel, üzemünk hi-

A Kávéskók Évkönyve minden kávésnak nélkülözhetetlen!

giénikus tekintetben ismét egy nagy lépéssel haladtak előre. A kérdések fel vannak adva, reméljük, hogy a kapott válasz is valóban olyan lesz, mely ezt a kérdést egyszersmindenkorra leveszi napirendünkről.

Katona István.

Az üzemutódlás

Az üzemutódlás kérdésében, mely a társadalombiztosítás legnehezebb problémája, az alábbiakat teszi közzé a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara:

Az 1927. XXI. tc. 26. §-nak utolsó bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:

„A betegségi biztosítási járulékokért, pótjárulékokért és a munkaadót a törvény alapján az intézet javára terhelő megtérítéskért az üzemutódok az eredeti munkaadóval egyetemlegesen felelősek. Az üzemutódlást az üzemnek az eredeti adós üzemével való azonos-sága esetében a szerzés jogcímeire tekintet nélkül meg kell állapítani.”

A törvény 67-ik §-a ezt a felelősséget a bal-eseti biztosítási kötelezettség alapján fizetendő járulékokra és díjakra is kiterjesztette.

Az 1928. XL-ik törvény 27. §-nak utolsó bekezdése pedig az öregségi és rokkantsági biztosítási járulékok, pótjárulékok és a munkaadót az OTI javára terhelő megtérítések tárgyában 1927. XXI. törvénnyel egyezően intézkedik.

Idézett törvényhelyek az üzemutódlást illetőleg lényegesen eltérnek attól, ahogyan az 1908. LVII tc. az üzemutódlást szabályozza. E törvény 1. §-a szerint: „Aki kereskedelmi üzletet szerződés útján átvész, felelős az átruházónak az üzletből eredő azokért a kötelezettségekért, amelyeket az átvétel idején ismert vagy a remedies kereskedő gondosságával meg tudhatott.”

A törvényes rendelkezések között az „üzemutódlásra” és üzletátruházásra vonatkozólag jelentkező eltérések a kereskedő és iparos érdekeltségére igen súlyos anyagi következményei voltak. A gyakorlatban ugyanis az OTI szervei a társadalombiztosítást szabályozó törvények rendelkezését olyan kiterjesztőleg magyarázták, hogy az üzemutódlást megállapították oly esetekben is, amikor a régi tulajdonos és az új tulajdonos között semmi más összefüggés nem volt, mint az, hogy az új üzlet-tulajdonos, kereskedő vagy iparos üzemét a régi tulajdonos helyén folytatta. Ezt a gyakorlatot és a törvényes rendelkezésekre kiterjesztő magyarázatát alkalmazták a munkás-biztosítási bíróságok is, amiből a munkaadóra

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII., THÉK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet.

kitűnő vaját, habtejszint és tejtermékeket.

Telefon: J 302—69, 348—62.

Festett falat, kapeták, plafonok

tisztítása szakszerűen gyorsan és olcsón! Anyag-eladás. Díjtalan bemutatás. **Corvin** vegyszeri, fal- és tapétaradírozó vállalat VII. Szövetség u. 27. Telefon: 321—62.

Napellenző szerkezetek

készítése és javítása
Eckmayer István
lakatosárú és redőnygyár
Budapest, VI. Vörösmarty u. 47. Telefon: 22-0-54.

IVANCSICS JÁNOS, órák és ékszerész

Budapest, Rakóczi út 9. Telefon: 430—09.
Aranyért, briliánsért, zálogcéduláért óriási árakat fizetek.
Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása.
Óra- és ékszerjavítások.

Kávéskók Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-ucca 14. Tel.: Aut. 219—41.

Schmidt József

szobrász, Budapest, V. Honvéd uca 15
Telefon: 24-9-02. — Kávéházi díszítések, menyzet és oldalfalak tetszetős kivitelben. Kívánatra rajzok minták bemutatása mellett legolcsóbban.

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

rendkívül súlyos fizetési kötelezettségek háramlottak. Ezek a fizetési kötelezettségek nem ritkán ilyen jelentékenyek voltak, hogy az üzemutódként jelentkező jóhiszemű ipari vagy kereskedelmi munkaadónak, különösen a mai viszonyok között nagyon kevés és nehezen megszereshető tőkét vitték el s ennek következményeként az illető iparost vagy kereskedőt akárhányszor anyagi romlásba döntötték.

Régi és állandóan hangoztatott kívánsága volt tehát a kereskedő és iparos munkaadó érdekeltségnek, hogy az üzemutódlás kérdése tekintetében bizonyos enyhítés történjék.

Az 1931. évi 9090. M. E. számú rendelet 8. §-a a következő rendelkezést tartalmazza: „Az üzem azonosságát minden esetben az üzem helyére, az üzem berendezésére és vitelére, a termelt vagy forgalombahozott áruk jellegére, a gazdasági kapcsolatokra (vevőközösség) és az üzem működésének közbeeső esetleges tartósabb szünetelésére vonatkozó körülmények gondos mérlegelésével kell megállapítani. Az üzemazonosságot nem lehet megállapítani árverési vétel vagy csőd eljárás, illetőleg kényszerregezéségi eljárás során történt értékesítés esetében, ha a szerzés tekintetében rosszhiszeműség nincs.”

Az üzemazonosság megállapításánál tehát figyelembe jönnek mindazok a tényezők, amelyeknél fogva az üzem folytatásához választott hely azonosságában rejlő gazdasági értéket az ugyanazon a helyen fenntartott üzem későbbi tulajdonosa kihasználhatja. Ilyen tényezőkként jelentkeznek az üzem helyének és az iparágban azonosságán felül a munkaeszközök, a szemleli vezetők, a munkások, a különleges gyártási eljárások, az áru forgalombahozására szükséges berendezések, beszerzési források, a céghez fűződő hírnév, a vevőkör, az üzleti összeköttetések stb.

Az üzemutódlási kérdés tehát igen nagy jelentőségű s erre tekintettel az OTI önkormányzat is behatárolt foglalkozott az üzemutódlásnál követendő irányelveket. Ennek eredményeként az OTI önkormányzata az 1931. évi 9090. M. E. számú rendelet 8. §-ban foglaltak figyelembevételével mellett arra az álláspontra helyezkedett, hogy az üzemazonosságot és ezzel kapcsolatosan az üzemutódlást meg kell állapítani ha

1. Az 1908:LVII tc. szabályozott üzemátruházás esetében és pedig teljesen függetlenül attól, hogy az előző tulajdonos mikor hagyott fel az üzemével és az új tulajdonos mikor kezdte meg azt,

2. közvetlen üzletátruházás hiánya esetében is a), ha a későbbi üzemtulajdonos az előző üzem jelentő gazdasági értékeknek (cég, hírnév, üzleti készlet, gépek, berendezés, alkalmazottak, üzleti követelések, szabadalmak, üzleti titkok, vevőkör stb.) vagy ezek egyrésztnek birtokába jutott függetlenül attól, hogy a két üzem működése között volt-e és mennyi ideig tartó üzemszünet;

b) csupán az üzemhely és iparág azonossága alapján akkor, ha az új üzem tulajdonosa az előbbi pontban említett gazdasági értékeknek vagy ezek egy részének nem jutott ugyan birtokába, de az előző üzemnek megszűnése s az új üzem megkezdése között még két hónapi időköz nem múlt el, mert ilyenkor az odaszórt vevőkör azonosságát kell védelmezni.

Nem állapítható meg az üzemutódlás egyedül a hely és az iparág azonossága alapján, ha az előző üzem jelentő gazdasági értékek közül semmi sem jutott a későbbi üzemtulajdonos birtokába, feltéve, hogy az üzemszünet két hónapi időtartamot meghalad.

Nem állapítható meg az üzemazonosság és ezzel kapcsolatban az üzemutódlás akkor sem, ha az üzemazonosságnak a fenti a) és b) pontban ismertetett ismérvei fennforognak ugyan, de az előző üzemtulajdonosnak üze me 1932 január hó 1-ét követő időben árverés, csőd vagy kényszerregezés folytán szűnt meg és a későbbi üzemtulajdonos részéről az üzem megszerzésénél rosszhiszeműség nincs.

Az üzemazonosság ismérveinek fennállása esetén az üzemutódlás felelőség megállapítandó akkor is, ha az előző felhagyott üzeméhez hasonló üzemet, más helyen folytat is, mert az üzemutódnak a felhívott törvényhelyeken alapuló üzemutódlási felelősége egyedül az üzemazonosság feltételeinek a fennforogásától függ és azt nem érinti és nem zárja ki az a körülmény sem, hogy az eredeti üzemtulajdonos

más helyen, a felhagyott üzeméhez hasonló üzemet folytat-e és vajjon az OTI követelésének vele szemben való behajthatósága fennforog-e?

Az üzemutódlási felelőség ismertetett szigorú szabályainál fogva a munkaadónak fontos érdeke, hogy mielőtt valamely elhagyott üzemhelyen az előző üzemmel kapcsolatos azonos üzemet kezdene vagy folytatna, az OTI-től az előző üzemtulajdonos tartozásáról kimutatást kérjen, hogy annak alapján üzemalapítási vállalkozást attól tegye függővé, vajjon az előző üzemtulajdonos üze me után fennmaradt biztosítási járuléktartozások viselését érdekeinek súlyos sérelme nélkül vállalhatja-e? Az ily célból kért kimutatást az OTI az 1927:XXI. tc. 27. s az 1928:XI. tc. 28. §-nak értelmében bélyeg és illetékmentesen adja ki.

HIVATALOS RÉSZ

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1931. évi 152.288. számú rendelete a képzítéshez kötött iparágakban és a gyári üzemekben foglalkoztatható tanoncok legmagasabb létszámáról.

Az 1922. évi XII. tc. 83. §-ában nyert felhatalmazás alapján a képzítéshez kötött iparágakban, valamint a gyáriparban alkalmazható tanoncok tekintetében a következőket rendeltem:

1. §. Ha a munkaadó segédet egyáltalán nem, vagy kettőnél többet rendszerint nem foglalkoztat, legfeljebb két tanoncot, ha pedig kettőnél több segédet foglalkoztat, minden további rendszerint foglalkoztatott két segéd után legfeljebb egy-egy tanoncot, tehát négy segéd foglalkoztatása esetében legfeljebb három tanoncot, hat segéd foglalkoztatása esetében legfeljebb négy tanoncot és így tovább, alkalmazhat.

Gyárakban a tanoncoknak az első bekezdés értelmében megszabott legmagasabb számát a segédek (szakmunkások) számához viszonyítva kell megállapítani.

Annak megítélésénél, hogy a munkaadó rendszerint hány segédet (szakmunkást) foglalkoztat, azt kell számításba venni, hogy az évről évre nagyobb részében hány segédet (szakmunkást) foglalkoztat.

Az időszakos üzemeknél, amelyek csak az évről bizonyos szakában állanak munkában, a segédeknek (szakmunkásoknak) azt a számát kell figyelembe venni, amely az időszakos munka tartamának nagyobb részén át meg van.

Az, aki képzítéshez kötött iparban az első bekezdésben megállapított korlátozást olyképen járta ki, hogy tizennyolc évesnél fiatalabb személyt tanszerződés nélkül foglalkoztat szakmunkával, az 1922. évi XII. tc. 78. §-ába ütköző és az idézett törvénycikk 128. §-a értelmében büntetendő kihágást követ el.

2. §. A jelen rendelet hatálya alá tartozó munkaadó e rendelkezés életbelépése után újabb tanszerződést csak annyiban köthet, a mennyiben tanoncainak létszáma ezzel az 1. §-ban megszabottnál magasabbra nem emelkedik. Ha azonban valamely tanonec tanidejének betöltéséig már csak három hónap van hátra, a munkaadó az ilyen tanonecnak a tanviszony befejezése után szükséges pótlására új tanoncot már ez alatt a három hónap alatt is alkalmazhat.

3. §. Az 1. §-ban megszabott korlátozás alól az iparhatóság kivételt engedélyezhet:

1. ha a tanviszony a tanonec hibáján kívül a megállapított tanidő lejártá előtt olyan időben szűnik meg, midőn a tanonec segédvizsgálatra még nem bocsátható és a tanonecnak megfelelő elhelyezése másképpen nem biztosítható (1922:XXI. tc. 102. § első és második bekezdés),
2. ha a szülő saját egyenes leszármazóját, mostoha vagy örökbefogadott gyermekét akarja tanonecra beállítani.

A tanoncoknak az 1. §-ban megengedett legmagasabb létszáma az előző bekezdésben megállapított kivételek alapján is legfeljebb csak eggyel léphető túl.

4. §. Az 1. §-ban megállapított szabály a jelen rendelet hatálybalépésekor érvényben lévő tanszerződéseknek nem érinti. Ezek a tan-

Takarékoskodhat

ha Kathreiner Kneipp malátakávét valódi Franck kávézészítővel használ.

Paitz János

műszertergályos-, dákó-, tekeasztal és tekegolyógyár kávéház-, vendéglő-, kaszinó- és klubberendezések

Budapest VII, Akácia u. 55.
(Dob ucca sarok) — Telefonszám: 40-6-29.

Elsőrendű porosz és magyar szenek. Tűzfák felvágva, házhoz szállítva.

Aufricht Gerő

Gőzfavágója, fa- és szentlepe

Budapest, V, Dráva u. 14., Tisza u. 13.
Tel.: 985-73. 917-48.

Szükséges gép vezetés, szaktananyag, szaktananyagok, és központ-jelölés, vállalkozás

Nagy Pál

Budapest, II., Fő ucca 20. Telefon: 52-0-93.

Éttermek, stb. alpakka evőeszköz és felkávéházak, stb. szolgáló tárgyak javítását és garancialis sulyezüstözését vállalja. Kérjen ajánlatot

Schulz alpakka és fémáru gyár, Budapest, Rózsa u. 109, tel.: 250-69

Kantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapétázó iparüzem

Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falkeplő munkálatait művészi kivitelben végezzük.

KISS SÁNDOR

műasztalos

Budapest, VIII., Gőlyu ucca 25. sz.
Vállal kávéházi burkolberendezést. Végezte: a Magyar Száll. és Vendéglős Ipartestület Szaksz. Stambul, Bodó, Elyz kávéházak munkálatait.

Legmodernebb forma! Legjobb teljesítmény! Legnagyobb tartósság! Legprecízebb ellenőrzés!

„ANKER” ellenőrző pénztár.
Hanser Károly műszaki és kereskedelmi papírárugyár. Budapest, III, Bécsi út 42. Alapítási év: 1867.
Telefon: Aut. 624-97.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-00

Jamjei elsőrangúak!

Kajszinbarack is minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:
Budapesti Kávéskó Aruforgalmi Rt.
Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

PULTBURKOLÁS fényezett ETERNITBŐL

RAGYOGÓ, HIGIÉNIKUS, OLCSCÓ.
STEINER VIKTOR, VII, Nagydíófa u. 17.
Tel.: 934-30.

szerződések önként értendően a segédek számának csökkenése esetében is hatályban maradnak.

5. §. Amennyiben eselekménye súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó, aki a jelen rendeletnek a tanoncok legmagasabb létszámára vonatkozó rendelkezését megszegi.

Az előző bekezdésben megjelölt kihágás büntetése öt napig terjedhető elzárás, ha azt olyan személy követte el, aki ilyen kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el.

Az 1922:XII. törvények 128. §-a harmadik bekezdése, 129. § második bekezdése és 130. §-a az e rendeletbe ütköző kihágás esetében is alkalmazandó.

6. §. A jelen rendelet kihirdetését követő tizenötödik napon lép életbe.

Budapest, 1932. évi március hó 26-án.

Dr. Kenéz Béla s. k.
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

H I R E K

MIRÓL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Április 5-ig megfizetendő az I. negyedévi háború harmadik része.

Április 10-ig az adóközhözseg tagjai tartoznak megfizetni fényüzési és forgalmi adóátalányukat.

Április 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközhözsegnek.

Április 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Április 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereset, a felemelt külön- és rokkantellátási adó.

Benyújtandók a járdafoglalási engedély iránti kérvények.

A munkanélküli alkalmazottak javára szóló gyűjtést folytatjuk, a gyűjtött összegeket szíveskedjék hetenkint beküldeni.

A Magyar Kávésipar Évkönyv VII. évfolyama megjelent.

A munkanélküliek javára való gyűjtés eredménye 1932. március 29-ig összesen 3.810,50 pengő. Ehhez az összeghez a következők kávéházak személyzete és tulajdonosai járultak: Abbazia, Baross, Belvárosi, Bodó, Bródy, Budavár, Club, Carlton, Ceylon, Corvin, Csarnok, Deák, Dunakörző, Dunapalota, Edison, Emke, Fried Jenő, Gresham-Venezia, Gellért, Hadik, Hungária, Irredenta, József, Keleti, Kairó, Kossuth, Kovács, Károlykörtűi tejivó, Központi (Mészáros), Központi szálló, Lánchíd, Lissauer, London, Miénk, Múzeum, Orczy, Oktogon, Ostende, Otthon, Palatinus, Pannónia, Pápa, Parlament, Pátria, Park, Pilvax, Philadelphia, Polgári, Reiner István, Royal, Seemann, Szabadság, Szeifert, Szechenyi, Terminus, Valéria, Vigaszínház, Westend, Riviera, Simplon, Vas, Vigadó, Déli vasút, Ipsilon.

A Főpincérek Országos Egyesülete az elmúlt napokban tartotta meg 12. rendes évzáró közgyűlését, melyen az elmúlt esztendőre vonatkozó felmentvény megadása után az egyesület vezetőségének és tisztikarának megválasztása is bekövetkezett. Az új vezetőség élére ismét Hajdu Vilmos, az egyesület eddigi érdeműs elnöke választott meg, akinek személye garancia arra, hogy a Főpincérek Egyesülete továbbra is a kávéipartestülettel való teljes egyetértésben fogja hivatását betölteni. A közgyűlést követő közgyűlési vacsorán ipartestületünk képviselőit Katona István kartársunk jelent meg, akit a nagyszámú egybegyűlt tagok, valamint a vezetőségi is, melegen üdvözöltek. A felszólalások során Katona kartársunk az ipartestület nevében üdvözölte az egyesületet, annak újonnan megválasztott vezetőségét és örömeinek adott kifejezést, hogy jelen lehet az Egyesület új otthonának felavatásán. A kávéipartestület mindenkor támogatja az egyesületet, melyben fontos biztositékát látja annak a fegyverbarátságának, amelyben az Egyesülettel annak megalakítása óta állunk. Mi voltunk azok, akik ennek az alakulatnak már a születésénél hathatósan segédkeztünk, támogattunk azóta is minden jogos és méltányos, az ipar érdekét szolgáló mozgalmát. Tekintet nélkül voltunk arra, hogy ezzel esetleg egyes tagunk egyéni túlkapását nyíráljuk meg és magunk voltunk kiharcolóik olyan mozgalmaknak, melyeknek iparunk tisztességén keresztül a főpincéri kar látta eredményét. Így pl. az ipartestület

akciója vitte diadalra a kauciórendeletnek teljes megjelenését és eredményt biztosító meg-szövegezését. Nem akar ünneprontó lenni, mégis kénytelen konstatálni, hogy ezt a fegyverbarátságot az Egyesület, illetve annak számos tagja nem tartja fenn azzal az intenzivitással, amely a cél érdekében szükséges lenne. Ha mi nem kapunk onnan támogatást, akiknek érdekében még egyéni érdekeinket is félretéve, tevékenykedünk, akkor kárba fog veszni minden eddigi akciónk. Segítettünk kiharcolni az óvadékrendeletet és mégis azt látjuk, hogy számos üzletben olyan óvadékkal rendelkező egyének dolgoznak, akiknek képességénél és szaktudásánál is fontosabb kellékek az óvadékul vagy pláne kölcsön formájában rendelkezésre bocsátott összegek. A legújabb hírek szerint egyes újabb alakult üzletekben életbeléptettek olyan elgondolásokat is, melyek szerint az üzemből működő főpincér keresetének bizonyos százalékát a tulajdonosnak kötelese leadni. A német közmondás szerint: „Wo kein Hehler, dort kein Stehler”, vagyis ezen abuzusok csak úgy jöhetnek létre, hogy a főpincérek ezen törvényellenes eljárásokat ajánlkozásokkal lehetővé teszik. — Ezek után annak a reményének adott kifejezést, hogy az Egyesület agilis és köztisztelt vezetősége oda fog hatni, hogy tagjai ilyen iparunk szempontjából káros — jelenségekhez magukat oda ne adják. A további felszólalások után, melyek közül kiemelendők Hajdu Vilmos elnöki megnyitói beszéde, Dr. Kollmann, az Egyesület ügyvezető, az Óvadékbank ügyvezető, Csik István, a Genfi Szövetség elnökének, továbbá Sonnenschein urak felszólalása, a társaság kellemes hangulatban marad együtt a késő esti órákig.

Deutsch Lajos halála. Iparunk igaz jóakaróját és barátját veszítettük el a székesszék városi elektromos művek vezérigazgatójának: Deutsch Lajosnak váratlan elhunytával. — A megboldogult mindenkor a legnagyobb előzetekénnyel és megértéssel méltányolta iparunk jogos érdekeit és igyekezett összegegyeztetni a székesszék városi és a fogyasztóközönség szempontjait. Egyike volt az elektromos művek egyik legkiválóbb európai szakértőinek, akinek neve Magyarország határain túl is értéket jelentett. Kora elhunytát mi is fájdalommal gyászoljuk és emlékét kegyelettel őriztük!

A Budapesti Napilapok Testülete legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a Testület titkárait, Bródy Zsigmond urat bizza meg azzal, hogy a kávéházakban az újságok lebélyegzését ellenőrizze és erről az érdekelteket hivatalosan is értesítse. A Budapesti Kávésok Ipartestülete ezután is felkéri tagjait, hogy a saját érdekében a lapok lebélyegzését gondosan ellenőrizzék és Bródy urat működésében támogassák.

Az iparjogosi törvények és bejelentések után a hatóságok nem jogosultak külön illetéket és pótdíjakat szedni. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti kereskedelmi és iparkamara előterjesztése értelmében 114.068—1932. számú a törvényhatóságokhoz intézett rendeletben megállapította, hogy a különböző hatóságok szabálytalanul szedtek eddig iparigazolványok, iparengedélyek és hatósági tanúsítványok után az állami bélyegilletékeken és kormányrendeletekben megállapított díjakon felül városi illetékeket és pótdíjakat és hogy egyes városi szabályrendeleteknek, többek között a fővárosi szabályrendeletnek olyan intézkedései, amelyek a díjak szedését megengedték, semmiek és nem tekinthetők érvényben lévőknek. Ez okból elrendelte a kereskedelemügyi miniszter, hogy az iparosoktól és kereskedőktől ilyen díjak szedését haladéktalanul szüntessék be. Ennek megfelelően az érdekeltek iparigazolványokért, iparengedélyekért és tanúsítványokért ezúttal csak az állami bélyegilletékeket és kormányrendeletekben megállapított díjakat tartoznak fizetni, a városi illetékek és más pótdíjak lefizetését pedig mellőzendők, mert a kereskedelemügyi miniszter fölhiyta a törvényhatóságokat, hogy az említett szabálytalan eljárást haladéktalanul szüntessék be.

A versenyjog üzleti ajándék, az ingyenjutatás és az idegen alkalmazottak megajándékozása ellen foglalt állást. A zsüri ismételt elfoglalt álláspontja szerint az alkalmoszerű, rövid ideig tartó csekélyebb értékű, szokásos kereskedő figyelmességek mértékét megha-

Bucsinzki, Floris, Stambul kávéházak kőpadló és csempe falburkolatát készítette

MELOCCO R. T.

V. Nádor ucca 18. Auf. 242-13-14
Műkö uccai korlátok és díszek

Váli Gábor és Tsa

első budai címtábla festésze
Telefon: 52-6-22. — II. Iskola ucca 16
Címtáblák kávéházak részére a legszebb kivitelben

Ha küldönere van szüksége

KÖZPONTI BOYT HIVJON.

Telefon: József 408—72 és József 322—20.

Művészi

c i m t á b l á t

fest JENEY

VIII., Mátyás tér 8. Telefon: J 328—60.

Legfinomabb debreceni páros kolbász, pörzsölt, paprikás és füstölt szalonak kaphatók.

Bikfalvy László
debreceni hentesárúk kivitelei üzlete, Budapest, VIII., Gólya u. 33. (Saját ház).

„INTERIEUR“ kereskedelmi és ipari rt.

VI. Bajza ucca 28. Telefon: 116—18.

Igazgató: 139—88.

Teljes és részleges berendezések, saját vagy megadott tervek szerint.
Építkezések, Átalakítások, átépítések, Renoválások, nagyobbitások, Hitelképes egyéneknek és cégeknek a legkedvezőbb feltételekkel.

Részvényesink iparosok.

Első forrás, eredeti árak. Ügyvezető-igazgatónk: Kovács Béla.

N. Reisner Jolán

házi jam- és konzervháziönle-
osszegek izome
Budapest, IX., Erkel u. 6.
Telefon: Automata 85—0-70.

Kürthy Antal műasztalos

IX. Ferenc tér 1. Tel.: J. 40-2-32

Rendelésre készít teljes lakberendezéseket és egyes bútortak, kávéházak berendezést, valamint ezek restaurálását. Műbútorok állandóan raktáron.

Kávéházak renoválását nitrocellulose anyaggal vállalja

Pecsek István műasztalos

faipari vállalat

Budapest, IX., Lillom u. 52. Tel.: J. 43-8-34
Költségvetés díjtalan.

Kávéházi festési munkálatok

MAGYAR VIKTOR szobafestő és mázoló m.

Lakás: VIII., Üllői út 50. Műhely: VIII., Üllői út 62.
Telefonhívó: J. 33-2-64.

TÖRÖK BÉLA épület és műlakatos mester

Bpest, VIII., Üllői út 24.

Kávéházi tűzhelyek, ruhatárak, terrasz-rácsok, Stambul, Bodó kávéházak munkáit végezte.

Varga Lajos és fiai

Műasztalosok

Készít kávéházi bútorberendezési munkálatokat.
Budapest, VIII., Práter u. 50. (saját ház)

Watterich Adolf

műlakatos, Budapest, II

Henger u. 13. Tel.: 51-2-68

Alapított 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi

tűzhelyek készítése és javítása, terraszrácsok készítése

felállítása, napellenzők, rollók stb.

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező

Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávésok Ipartársulatának állandó szállítója.

Vízvezeték, fűtés és bádgosmunka.

J É G szállítását vállalja

és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR

RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153.

Telefon: Zugló 63—23

KLOSEV. F. VI. Gomb u. 44a. Tel.: 90-0-66

felvonógyár

Használjon kávéházában garderob felvonót. Kérjen árajánlatot.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

ladó ajándékozás rendszeres üzleti eljárás és a vállalkozás alapvető nem tehető, mert ezt a tisztességes kereskedelmi és ipari munkának és üzleti versenynek erkölcsi meg nem engedni. A kereskedelmi cég üzleti körébe való eladásoknál, ráadásokként ugyancsak nem szolgáltathat ki ajándéktárgyakat. Amennyiben ezt az ajándéktárgyat vevőknek kereskedelemben szokásos rabbat helyett juttatják, a vétellel egybekötött ráadást, ajándéknak tekinteni nem lehet, mert a külön adott tárgy értéke az áru árának megállapításánál számításba került. A rabbatot ez esetben oly értékű tárgynak kell tekinteni, amely a termelési költség jelentékény tényezője. Az ajándékok hirdető cég tehát nem a saját vagyonának csökkentésével adja a vevőknek az értékű tárgyat. Hasonlóképpen az üzleti versenyt kizáró jelzőnek tekint a zsüri mindenféle „ingyen” juttatást is. Ha ugyanis a hirdető a hirdetőt „ingyen” szolgálatja, akkor is ellentétben kerül a tisztességes üzleti verseny elmi feltételeivel, mert ellenkezőjét hirdette annak, amit üzleti céljának megfelelően a hirdetés révén elérni törekszik.

A kenyérfogyasztás statisztikája. Az ember csak akkor él kenyéren és vízen, ha nagyon rossz dolga van. A nagy kenyérfogyasztás tehát korántsem a jólét jele. A legtöbb kenyeret kétségtelenül Oroszországban eszik, innen azonban nincsen statisztikánk. Második helyen Belgium áll. évenként 275 kilogramm eszik egy-egy emberre. Utána Franciaország következik 250 kilogrammos fejadaggal, majd Hollandia 210, Magyarország és Csehszlovákia 200–200 kilogrammal. Utolsó helyen Ausztria és Németország áll 158 kilogrammal.

El kell törölni a vizumot. Az Idegenforgalmi Tanács végrehajtóbizottsága a napokban tartotta idei első gyűlését. A gyűlés napirendjén a vizumkérdés szerepel és a bizottság egyhangúlag kimondotta, hogy illetékes helyeken kérni fogják a vizum eltörlését annál is inkább, mert ez az egyetlen mód arra, hogy a különleges rendelkezések folytán béklyóba kötött idegenforgalmat a korlátozásoktól megszabadítsa.

A szállodások nem tudják fizetni a kétszáz-ezerpengős idegenforgalmi járulékot. A pénzügyminiszteriumban a napokban ankét volt az idegenforgalmi járulék tárgyában. A sajtó több ízben rámutatott arra, hogy a szállodaipar helyzete az utóbbi időkben erősen romlott és a mai megcsökentett idegenforgalom mellett igazán lehetetlen az a követelés, hogy a szállodások továbbra is fizessék az évi 200.000 pengőt kitevő idegenforgalmi járulékot. Az anketén kérték, hogy ezt az idegenforgalmi járulékot töröljék. Az anketén nem történt döntés, de a kérdést továbbra is napirenden tartják.

Mennyi lesz az OTI deficitje a folyó évben? Amikor a szanálási rendelet megjelent, mindenki azt hitte, hogy ezzel a rendelettel az OTI deficitje hamarosan eltűnik. Ugyanis előbb megállapítják az OTI normálstátusát és az igazgatóság javaslata alapján a népjóléti miniszter március hó végéig dönt a kérdésben. Ha normálstátust végrehajtják, akkor lehet csak megállapítani, hogy ezen a réven milyen megtakarítások lesznek elérhetőek. A kilátások e tekintetben nem éppen kedvezőek, miután a népjóléti miniszterium a kihalási rendszert akarja bevezetni, mely esetben a normálstátus bevezetése nem sok megtakarítást jelent. Ha a tisztviselőkérdésen túl lesznek, csak akkor fognak hozzá a szolgáltatások esetleges csökkentéséhez. Miután ma még a régi alapon gazdálkodnak, ennél fogva a deficit most is nőttön-nő. Az eddigi becslések szerint az elmúlt évben ca 8 millió, a folyó évben pedig ca 3 és félmilliárd deficittel lehet számolni a betegségek ágazatban. Ilyen körülmények között hallani sem akarnak arról, hogy a munkaadók terhet csökkentsek avagy a munkaadók részére valami kedvezményt nyújtsanak.

A munkásbiztosítási bíróságok megszüntetése. A társadalombiztosítás mai rendje szükségessé teszi, hogy ezzel a jogkörrel összefüggő perekben új fórumok ítélkezzenek. Az igazságügyminiszter most törvényjavaslatot készített, amely szerint a régi munkásbiztosítási bíróságok megszüntetnek. Társadalombiztosítási ügyekben első fokon az igazságügyminiszter által megbízott járásbíróságok járnak el, ülnökök nélkül, második fokon pedig a királyi ítélőtábla, ülnökök alkalmazásával. A javaslat részletesen felsorolja azokat az ügyeket, amelyekben a társadalombiztosító bírásoknak helye van, továbbá közli az eljárás szabályait és az illetékességét eseteit.

A tarhonya a cukrásziparban is bevált. Néhány héttel ezelőtt élen felülnést keltett Várady Géza tanárnak az a javaslata, hogy a búzaválság enyhítése érdekében búzafesleleghből több mint egymillió mázsa búzát lehetne a belföldi piacon olyképen értékesíteni, hogy azt felőröltetve, tarhonyává dolgozzák fel. A

tervet örömmel fogadták, csak az iránt merült fel kétség, hogy a kényesebb cukrászipari készítmények előállításánál nem lesz-e hátrányban a rizzsel szemben. Most arról értesülünk, hogy ezek a kétségek is eloszlottak, mert Böczögő József, ismert miskolci vendéglősnek hosszabb kísérletezések után sikerült bebizonyítania, hogy a tarhonya a modern konyhaiiparban a legkényesebb igényeket is kielégíti. A tarhonya könnyű emészthetőségénél fogva jóval felülmúlta a rizzsből készített hasonló ételmenüket. Nagyon fontos ez a megállapítás, mert körülbelül 10–12 millió pengőre értékelik az eddigi rizzsfogyasztást, amely a tarhonya folytán feleslegessé válik. Egymillió mázsa búzának tarhonyává leendő feldolgozása folytán 3–4 millió pengő munkabér megelénkítendő a gazdasági vérkeringést. A szakértők az életrevaló tervnek nagy jövőt jósolnak.

A szaklap olvasása kötelesség — állapítja meg két bírói ítélet. A bíróság a közelmúltban két érdekes ítéletet hozott, melyek egyike szerint a kereskedő és iparos olyan hírrel szemben, amely szakmájának lapjában megjelent, nem élhet azzal a kifogással, hogy arról nem volt tudomása. Az ítélet indoklása megállapítja, hogy a kereskedő és iparos a közszemben fennálló kötelességét mulasztja el akkor, amikor szakmája lapját nem olvassa és üzletkörébe vágó eseményekről nem igyekszik a szakaját útján tájékozódni. Sőt megállapítja az ítélet azt is, hogy nem vezetheti a mai kor szellemének megfelelően üzemelt az, aki bezárkózik a maga boltjába, műhelyébe és nem akarja észrevenni, hogy mi történik künn. A másik bírói ítélet azt állapítja meg, hogy a szakmai érdekek előmozdítása mindenkinek kötelessége, s minthogy az érdekképviselet mellett ezt a feladatot a leghathatósabban a szaklapok teljesítik, minden kereskedőnek és iparosnak kötelessége, hogy a szakmája ügyeiről tájékozott lapot támogassa és rendszeresen figyelemmel kíséri.

A közkereseti társaságnak egyéni céggé történő alakulása esetén követendő eljárás. A kereskedelmi miniszternek 1930. évi szeptember hó 22-én kelt 128.058—9930. XIX. sz. elvi jelentőségű határozata szerint a kereskedelmi törvényről szóló 1875. évi XXXVII. tc. 98. §-ának 2. pontja értelmében a közkereseti társaság egyik tagjának halálával feloszlóan, ebből természetesen folyik, hogy e feloszlással egyidejűleg a közkereseti társaság részére kiadott iparigazolvány hatályát veszti. Az életben maradt társnak tehát, ha iparát továbbra is kívánja gyakorolni, új iparigazolványt kell szereznie. Az ebben az elvi határozatban foglalt álláspontját a kereskedelmi miniszter most megváltoztatta újabb elvi jelentőségű határozatában kimondotta ugyanis a következőket: „Olyan esetben, mikor a közkereseti társaságnak egy tagja marad meg, és

Gondok, bajok, küzdelmek, eredménytelenségek

lancolata nehezedik nap-nap után a lelkekre, mégis optimizmust kell csepegetni az emberekbe. Nem pusztá álom a *reménység!* Ezt kell megszerezni! Most ismét itt az alkalom! *Aprilis 15-én* kezdődik az új m. kir. osztály-sorsjáték, melyen 42.000 nyereményt sorsolnak ki közel 8 millió aranypengő összegben. Az elérhető legnagyobb nyeremény 500.000 pengő. Jutalom és nyeremények 300.000 P, 200.000 P, 100.000 P, 50.000 P, 40.000 P, 30.000 stb. aranypengő. A sorsjegyek iránti élenk érdeklődés a kedvező nyerési esélyekben és az összes nyeremények készpénzben való kifizetésében, valamint az állami ellenőrzésben leli magyarázatát. A sorsjegyek ára: 1 egész P, $\frac{1}{2}$ = 12 P, $\frac{1}{3}$ = 6 P, $\frac{1}{4}$ = 3 P az összes összes főarúsítónál, kik minden rendelést pontosan, figyelmesen intéznek el.

FAGYALTGÉPEK

minden nagyságban raktáron *Reisz Sándor* rezáru- és ónozó vállalat Budapest, VII., Dob- u. 107. Telefon: 432—27.

Parketta díszlet munkálato takmindentéle forma kivitelen. Új és régi parketta munkálatoakat átlag árban vállal

Vissák László

Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 6
Telefonhívó: József 364-52.

Kávéházi fűtés, csatornázás, melegvíz, légszesz berendezések készítése

Both Adám

Bpest, VII., Dob u. 87. Tel.: J. 42-4-94
Készítette: Simpon kávéház, Britania szálló, Vadászúrt szálló, Bucsinzky kávéház munkálatai.

„Ahol talál Biztos halál”

SHELL

rovarirtó

SHELL

padlóbeeresztő

és padlóolaj

ideális tisztítók és pormentesítők.
Kapható minden szaküzletben.

ez a tag a korábbi cég alatt kívánja az immár egyéni üzletet tovább vezetni, maradt tagot — amennyiben ez az 1922. évi XII. tc. 4. §-ának utolsó bekezdésében foglaltakkal nem ellenkezik — új iparjogosi tvány váltására kötelezni nem lehet. A cég változatlan megjelöléséhez ugyanis a közkereseti társaság maradt tagjának fontos érdekei fűződhetnek. (133.616—931. XI. K. M.)”

A kenyér árszabályozása. A m. kir. kereskedelmi miniszter 112854—1932. sz. rendeletével szabályozza a tömegesebb fogyasztás tárgyú szolgáló kenyér áralakulását. A keresk. miniszter utasítja ezen rendeletben a vármegye és városi törvényhatóságok első tisztviselőjét, hogy amennyiben körzetükben a tömeges fogyasztás tárgyú szolgáló kenyérfajta ára az előállítási költségeket aránytalan mértékben meghaladta az 1931. évi XXVI. tc. II. és III. §-a értelmében törvényhatóság első tisztviselőjének jogában áll a kenyér árát megállapítani.

Külföldi állampolgárok külföldön szerzett ipari képesítésének beszámítása. Amikor valamely külföldi állampolgárnak külföldön szerzett ipari képesítése nem felel meg a magyar törvények követelte kelleknek, azonban hatóságilag megerősített adatokkal hitelt érdemlően igazolja, hogy az általa gyakorolni kívánt képesítéshez kötött ipart külföldön az ott fennálló szabályoknak megfelelően akár önállóan, akár alkalmazottként az 1922. évi XII. tc. 18. §-ának utolsó bekezdésében megkivánt leghosszabb időn át gyakorolta és az illető külföldi honos államával iparüzés tekintetében viszonyosság áll fent, az ilyen külföldi honos kérelmére a m. kir. kereskedelmi miniszter engedélye alapján a fennálló szabályok betartása mellett iparóbi szakvizsgálatra bocsátható. (A kereskedelmi miniszternek 133.251—1931. sz. elvi jelentőségű határozata.)

Nem a vendéglős és koresmáros felelős a mértékhibákért. A legutóbb megjelent mértékhibesítő rendelet a vendéglős és koresmáros ipart is közelről érintette, amennyiben a mértékeket és mérőeszközöket, amelyek a közforgalomban előforduló szolgáltatások terjedelmét meghatározzák, csakis hitelesítve lehet forgalomba hozni. A törvény pontosan szabályozza a gyár vagy kereskedelmi vállalat kötelességeit a mértékhibesítési kényszer alá eső üvegedények, így koresmai palackok, ivó-

A most, március 17-én befejezett 27. magyar királyi osztálysorsjáték V. osztályú főhúzásain a

nagy jutalmat

300.000

ar. pengőt

az 59538. számú sorsjeggyel ismét

TÖRÖK

szerencsés vevői nyerték.

A legújabb 28. magy. kir. osztálysorsjáték húzásai nemokára megkezdődnek.

Hivatalosan megállapított I. oszt. betéttárak:

Egész sorsjegy ar. P 24.—	Fél sorsjegy ar. P 12.—	Negyed sorsjegy ar. P 6.—
------------------------------	----------------------------	------------------------------

Rendelésre levelezőlap elégséges

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA
BANKHÁZ R. T.
Budapest, IV., Szervita tér 3.

edények és egyéb tartályokra vonatkozóan. Mivel a törvény egyes rendelkezéseit a koresmárosok és vendéglősök körében néhol nem helyesen magyarázták, most a szakmai érdekeltség vezetői fontosnak tartották, hogy rámutassanak a törvénynek arra a szakaszára, amely szerint az üvegeken és mértékeken előforduló mértékhibákért nem a koresmárosok és vendéglősök felelősek, hanem az üveggyárosok, a kereskedők és javítás esetén a munkát végző iparosok.

Közel százezer pengő behajthatatlan követelést törölt a főváros. A központi számvétség kimutatásában a különböző kerületi előjáróságok kezelésében az elmúlt esztendő alatt sok olyan városi járadék, illeték, kövzetbér, bírság, s egyéb kisebb tartozás halmozódott fel, amelyeket nem lehetett behajtani. A főváros, amelyeket nem lehetett behajtani. A főváros, amelyeket nem lehetett behajtani. A főváros, amelyeket nem lehetett behajtani.

**A Magyar Kávésok Évkönyvének 1932. évi VII. évfolyama megjelent. Kapható az ipar-
testületi irodában.**

Az alkoholiellenesek megsemmisítő veresége Finnországban. Mint ismeretes, január első napjaiban tartották meg Finnországban a népszavazást a prohibíció fenntartása, illetve megszüntetése tárgyában. Az 1.500.000 választásra jogosult közül 780.000-en szavaztak le, amelyből 55% a férfiakra, 45% pedig a nőkre esett. A Libertas, az alkoholprohibíció ellen alakult magyarországi egyesülethez beérkezett jelentések szerint hozzávetőleg a tilalom fenntartása mellett 28%, a megváltoztatása mellett 14%, a megszüntetése mellett pedig 70,6% szavazatot adtak le. Az új törvény kidolgozás alá került és február 22-én tárgyalta a parlament.

Lacikonyhás árusíthat-e az országos és heti vásárokon kívül más napok is? Árusíthat (süthet) más napokon (a napi piacokon) is, ha annak közegészségügyi és rendészeti akadályai nincsenek és ha napi piacra nyíló koresmások (vendéglők) nincsenek. A kérelem figyelembe vételét és teljesítését ugyanis csak a napi piac közönségének érdekei okolhatják meg. (Soproni kamara).

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Penti két eikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Ivánies János műorás, Rohocsi út 9. céget. Órákat elsőrangúan készít és javít.

Minden kávés tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Corvin vegyészeti fa- és tapétaradirozó vállalat, VII. Szövetség u. 2. jól és olcsón tisztít mindenféle fal- és tapétákat legnagyobb megelégedésre.

Felhívom kartársaink figyelmét a Steiner Viktor (Nagydiófa u. 17. Tel: 434-30.) cég által forgalomba hozott fényes Eternit-pala lemezekkel való pult, kártyasztal, kertiasztalok, konyhabutorok burkolására, melyek szegélyezés folytán márványszerű látszatot keltenek. A fényes Eternit-pala lemezek csaknem töretlenek, higiénikusak és lemosva könnyen tisztán tarthatók, ára pedig kb. egynegyedrése a márványnak vagy hasonló burkolásoknak.

A m. kir. osztályorsjáték eszköz és mód arra, hogy bárki jólétét és gondtalanságot szerezzen magának. Egy kis szerencsével egész vagyont nyerhet az új osztályorsjátékon. Nem kidobott pénz a sorsjegyért havonta fizetendő: 3 P, 6 P, 12 P, 24 P, mert már a remény és a szűz és jobb jövő iránti önbizalom is éltető és serkentő hatással van mindenkire. Sorsjegyek rendelhetők az új április 15-én kezdődő osztályorsjátéka az összes főarúsitóknál.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Reisz Sándor (Bpest, Dob u. 107.) részaru és ónozó vállalat elsőrangú fagyaltgépeit, melyek minden nagyságban raktáron vannak. Különösen utalunk a cég hirdetésére jelen lapszámunkban.

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors ucca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
Friss sütemények és szállangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek állandó szállítója.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 95-8-27.

TEÁBÓL

kávés csak a legprimább minőségeket használja és a tea beszerzésénél ügyeljen arra, hogy teája friss termésű legyen.

Szerezze be szükségletét a

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága

garantáltan kipróbált ezidei termésű, kitűnő, zamatos

Imperial-, Royal-, Lipton-, és egyéb finom teakeveréseiből.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII. Rottenbiller ucca 17

Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.

Alapították 1824.

MARSCHALL JÓZSEF vad- és baromfi-kereskedő. Főüzlet: VI. Hunyadi tér 4. vásársarn. épület. T.: A. 204-56. Telep: VIII. Nagytemplom ucca 24. Tel.: József 302-74.

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

VII. Rottenbiller ucca 31.

A fővárosi kávéházal, szállodái és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőncim: „Köztejt Budapest”

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF

tojásnagykereskedő.

Bpest. I. Márvány u. 44. Telefon 544-16.

A MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉTS PÉNZE EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

A legkiválóbb Szent István sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentali, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Hattyu gőzmosó és fehérneműkölcsönző vállalat Budapest, VII. Klauzál ucca 8
Telefon: J. 38-5-58 és J. 38-5-59. — Az ország legnagyobb gőzmosó üze, legmodernebbül újonnan berendezve! — Legkíméletesebb mosási rendszer.

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-FŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME.
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
I. SZENT GELLÉRT RAKPART I. SZAM.

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize